

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2016-06-22 Nr. (18.32-31-1E) RM-18137

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 58 STRAIPSNIO 16 DALIES 2 PUNKTO KOMENTARO (APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO) PAKEITIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110, siekdama suvienodinti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) taikymo tvarką, parengė PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkto komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimus, kurių nuostatos suderintos su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2016-05-05 raštas Nr. (14.16-01)-5K-1602121-6K-1603489) ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (2016-06-22 raštas Nr. (23.1-71)-3-2821).

PRIDEDAMA. PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkto komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimų lyginamasis variantas, 9 lapai.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotoja

Jolianta Pažus

**VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA**

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01514 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre, Kodas
188659752

Projekto lyginamasis variantas

1. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 58 straipsnio 16 dalies 2 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo (papildymo) projektas:

2) laisvosios ekonominės zonos įmonė, kurioje kapitalo investicijos pasiekė ne mažesnę kaip 1 milijono eurų sumą, 6 mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma buvo pasiekta, nemoka pelno mokesčio, o kitais 10 mokestinių laikotarpių jai taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas. Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti taikoma tik tuo atveju, kai ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio zonos įmonės pajamų sudaro pajamos iš zonoje vykdomos prekių gamybos, apdirbimo, perdirbimo, sandėliavimo veiklos, orlaivių ir erdvėlaivių bei susijusios įrangos gamybos, orlaivių ir erdvėlaivių remonto ir techninės priežiūros, su orlaivių techniniu aptarnavimu ir remontu susijusios veiklos (elektroninės ir optinės įrangos remonto, techninio tikrinimo ir analizės), kompiuterių programavimo veiklos, kompiuterių konsultacinės veiklos, kompiuterinės įrangos tvarkybos, kitos informacinių technologijų ir kompiuterių paslaugų veiklos, duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos, užsakomųjų informacinių paslaugų centrų veiklos, didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis ir (arba) teikiamų paslaugų, susijusių su minėtomis zonoje vykdomos veiklos rūšimis (zonoje pagamintų, apdirbtų, perdirbtų ar sandėliuojamų, taip pat zonoje vykdomai gamybai, apdirbimui ar perdirbimui reikalingų prekių transportavimo, aptarnavimo, statybos zonos teritorijoje ir kitų su minėtomis veiklomis susijusių paslaugų). Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti pritaikyta tik tuo atveju, kai laisvosios ekonominės zonos įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį. Jeigu nesibaigus šioje dalyje nustatytam lengvatos taikymo terminui kapitalo investicijų suma sumažėja ir nebesiekia 1 milijono eurų, lengvatos taikymas sustabdomas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicijos suma taip sumažėjo, ir gali būti atnaujintas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicija vėl pasiekia 1 milijoną eurų. Šioje dalyje nustatyta lengvata jokiais atvejais negali būti taikoma kredito įstaigoms ir draudimo įmonėms;

(Pagal 2011-11-27 įstatymo Nr. XI-1716 redakciją, taikomą apskaičiuojant 2012 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokesť.)

Komentaras

1. Šiame punkte nustatyta pelno mokesčio lengvata gali būti taikoma laisvosios ekonominės zonos įmonei (toliau - LEZ įmonė), jeigu yra įvykdytos visos šios 3 sąlygos:

1.1. kapitalo investicijos pasiekė ne mažesnę kaip 1 milijono eurų sumą,

1.2. ne mažiau kaip 75 (t.y. 75 procentus ir daugiau) procentų šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš šiame punkte nurodytos laisvojoje ekonominėje zonoje vykdomos veiklos ir

1.3. LEZ įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

2. ~~1.1. kapitalo investicijos LEZ įmonėje pasiekė ne mažesnę kaip 1 milijono eurų sumą~~ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo (toliau - II) 3 straipsnio 4 dalyje kapitalo investicijos sąvoka apibrėžiama kaip „investicijos ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti“. Tačiau II nenustato apribojimų, ar investuotojas gali investuoti ilgalaikį turtą įsigytą už nuosavas ar už skolintas lėšas. Todėl, nustatant 1 milijono eurų vertės kapitalo investiciją, į ją įtraukiamas turtas, įsigytas tiek už nuosavas, tiek už skolintas lėšas, tiek pagal pirkimo išsimokėtinai sutartis.

Atkreiptinas dėmesys, kad kapitalo investicija laikomas įsigytas ar pačių pasigamintas (pasistatytas) turtas. Turto **vertės padidėjimas dėl perkainojimas** perkainojimo nelaikomas kapitalo investicija.

Remiantis 20-uoju Verslo apskaitos standartu, pagal lizingo sutartis valdomas turtas registruojamas įmonės apskaitoje kaip ilgalaikio materialaus ar nematerialaus turto įsigijimas, jei sutartyje yra bent vienas iš šių kriterijų:

- lizingo laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė į turtą pereina lizingo gavėjui;
- jei lizingo gavėjas turi teisę lizingo laikotarpio pabaigoje įsigyti turtą už kainą kur kas mažesnę už jo tikrąją vertę, ir lizingo laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;
- lizingo laikotarpis trunka didesniąją turto ekonominio tarnavimo laiko dalį, netgi jei nuosavybės teisė neperduodama. Šis laikotarpis turėtų būti ne trumpesnis kaip 75 procentus turto ekonominio tarnavimo laiko;
- lizingo laikotarpio pradžioje dabartinė minimalių įmokų vertė yra lygi turto tikrajai vertei arba sudaro ne mažiau kaip 90 procentų turto tikrosios vertės;
- turtas yra specifinės paskirties ir, neatlikus didesnių pakeitimų, jį naudoti gali tik šis lizingo gavėjas.

Tuo atveju, kai **LEZ** įmonė įsigyja turtą lizingo būdu, nustatant 1 milijono eurų vertės kapitalo investiciją, į jos vertę įtraukiama visa ilgalaikio turto įsigijimo vertė, jei lizingo sutartyje yra nustatyta bent viena iš aukščiau išvardintų sąlygų.

3.1.2. ne mažiau kaip 75 (t.y. 75 procentus ir daugiau) procentų šios įmonės atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš: Pajamos, kurios turi sudaryti ne mažiau kaip 75 procentus (t.y. 75 procentus ir daugiau) LEZ įmonės mokesčio laikotarpio pajamų, turi būti uždirbtos iš zonoje vykdomos:

3.1. 1.2.1. zonoje vykdomos prekių gamybos, apdirbimo, perdirbimo, sandėliavimo veiklos, orlaivių ir erdvėlaivių bei susijusios įrangos gamybos, orlaivių ir erdvėlaivių remonto ir techninės priežiūros, su orlaivių techniniu aptarnavimu ir remontu susijusios veiklos (elektroninės ir optinės įrangos remonto, techninio tikrinimo ir analizės), kompiuterių programavimo veiklos, kompiuterių konsultacinės veiklos, kompiuterinės įrangos tvarkybos, kitos informacinių technologijų ir kompiuterių paslaugų veiklos, duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusios veiklos, užsakomųjų informacinių paslaugų centrų veiklos, didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis. Sandėlių nuomos paslaugos, į kurias įtrauktos pastato priežiūros, sandėlio higieninių reikalavimų užtikrinimo, teritorijos priežiūros ir pan. paslaugos, yra prilyginamos sandėliavimo paslaugoms.

Pavyzdys

Laisvosios ekonominės zonos įmonės veikla yra sandėlių, esančių laisvojoje ekonominėje zonoje, nuoma. Ši įmonė be įprastos sandėlių nuomos taip pat prisiima atsakomybę už jai nuosavybės teise priklausančių sandėlių priežiūrą, teritorijos priežiūrą, užtikrina palankias sąlygas sandėliavimo veiklai vykdyti ir šias paslaugas įtraukia į nuomos kainą, todėl jos paslaugos laikomos sandėliavimo paslaugomis. Įmonė, teikianti tokias paslaugas, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos iš tokios sandėlių nuomos.

Pavyzdys

Laisvosios ekonominės zonos įmonės veikla yra knygų leidyba. Įmonė, besiverčianti tokia veikla, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos iš tokios knygų leidybos.

Pavyzdys

Laisvosios ekonominės zonos įmonės veikla yra laikraščių leidyba bei laikraščių spausdinimas. Įmonė, besiverčianti tokia veikla, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos iš tokios veiklos.

LEZ įmonės zonoje vykdoma veikla identifikuojama pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK).

Pavyzdžiai

1. LEZ įmonės vykdoma veikla zonoje – sandėliavimo paslaugų teikimas. Įmonė, teikianti tokias paslaugas, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės mokesčio laikotarpio pajamų sudaro pajamos už laisvojoje ekonominėje zonoje suteiktas sandėliavimo paslaugas, ir įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus lengvatai taikyti.

2. LEZ įmonė teikia sandėlio (jo dalies) nuomos paslaugas kitoms laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, taip pat kitoms Lietuvos ir užsienio įmonėms. Ši įmonė be įprastos sandėlių nuomos taip pat prisiima atsakomybę už jai nuosavybės teise priklausančių sandėlių priežiūrą, teritorijos priežiūrą, užtikrina palankias sąlygas sandėlių nuomos paslaugoms teikti ir šias paslaugas įtraukia į nuomos kainą, todėl jos paslaugos laikomos sandėliavimo paslaugomis. LEZ įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės mokesčio laikotarpio pajamų sudaro pajamos už laisvojoje ekonominėje zonoje suteiktas sandėliavimo paslaugas, ir jei įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus mokesčio lengvatai taikyti.

3. LEZ įmonės veikla – pirminių plastikų gamyba. Įmonė, besiverčianti tokia veikla, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos iš zonoje pagamintų plastikų pardavimo, ir įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus lengvatai taikyti.

4. LEZ įmonės veikla yra orlaivių remontas ir techninė priežiūra. Įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos už zonoje atliekamą orlaivių remontą ir techninę priežiūrą ir įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus lengvatai taikyti.

5. LEZ įmonė užsiima kompiuterinės įrangos programavimu ir teikia programinės įrangos instaliavimo paslaugas. Įmonė, besiverčianti tokia veikla, gali naudotis pelno mokesčio lengvata, kai veikla vykdoma zonoje, t.y. paslaugos teikiamos zonoje ir ne mažiau kaip 75 procentai įmonės pajamų sudaro pajamos iš tokios zonoje vykdomos veiklos. Jeigu įmonė minėtas paslaugas teiktų ir ne zonoje (pavyzdžiui, kitoms (ne zonos) įmonėms, elektroninėmis priemonėmis arba jų buveinėse), tai pelno mokesčio lengvata būtų netaikoma, jeigu paslaugų teikiamų zonoje dalis sudarytų mažiau kaip 75 procentus visų įmonės pajamų.

6. LEZ įmonės veikla yra užsakomųjų informacinių paslaugų centro veikla. Įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos už zonoje atliekamą užsakomųjų informacinių paslaugų suteikimą ir įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus lengvatai taikyti.

Kai LEZ įmonė vykdo gamybos veiklą, tai PMĮ 58 straipsnio 16 d. 2 punkto lengvata taikoma, jei pajamos iš šios veiklos sudaro 75 procentus ir daugiau šios įmonės atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų. Pakavimo, fasavimo ir pan. veiklos pagal EVRK nepriskiriamos gamybai, tačiau jų vykdymui reikalingi tam tikri specialūs technologiniai įrenginiai (specialios linijos ir t.t.). Todėl tokie veiklai taikomos tos pačios nuostatos PMĮ 58

straipsnio 16 d. 2 punkto lengvatos taikymo atžvilgiu kaip ir gamybos veiklai. Tuo atveju, kai LEZ įmonė atlieka produktų įpakavimą, fasavimą, pilstymą, apdirbimą, perdirbimą, tai PMĮ 58 straipsnio 16 d. 2 punkto straipsnio lengvata taikoma, jei pajamos iš šios veiklos sudaro 75 procentus ir daugiau šios įmonės atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų.

Pavyzdys

LEZ įmonė įsigyja aliejų, sandėliuoja jį cisternose ir išpilsto į butelius bei parduoda kitoms įmonėms. Kitos veiklos ši įmonė nevykdo. Šiuo atveju įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentų įmonės pajamų sudaro pajamos už išpilstyto į butelius aliejaus pardavimą, **ir įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus lengvatai taikyti.**

Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymas (toliau - LEZPI) nustato laisvųjų ekonominių zonų steigimo, funkcionavimo ir likvidavimo Lietuvos Respublikoje tvarką bei sąlygas, taip pat laisvojoje ekonominėje zonoje veikiančių ūkio subjektų teisinį statusą. LEZPI 1 straipsnis numato, kad šio įstatymo tikslas yra sudaryti laisvojoje ekonominėje zonoje palankias mokesčių, muitų, valiutines ir finansines, teises ir kitas lengvatines ūkinės komercinės veiklos sąlygas užsienio ir šalies ūkio subjektams steigti zonose tarptautinės prekybos, gamybos ir eksporto, finansų, mokslinę - techninę pažangą kuriančias ir diegiančias įmones bei organizacijas, skatinti užsienio investicijas, steigti naujas darbo vietas.

Pelno mokesčio lengvatos taikymas sietinas su LEZPI nustatytu laisvųjų ekonominių zonų steigimo tikslu. Todėl, jei įmonė vykdo didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis veiklą, pelno mokesčio lengvata taikoma tik tais atvejais, kai didmeninė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis atitinka LEZPI nustatytus laisvųjų ekonominių zonų steigimo tikslus, t.y. taikoma tik toms laisvos ekonominės zonos įmonėms, kurių pajamos iš tarptautinės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis sudaro ne mažiau kaip 75 procentus visų pajamų.

Tarptautinė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis suprantama kaip veikla, apimanti – iš užsienio pardavėjų ar iš Lietuvos pardavėjų įsigytų prekių (įskaitant laisvųjų ekonominių zonų įmonių pagamintas prekes) pardavimą ne Lietuvos, o kitose Europos Sąjungos rinkose ar eksportą į trečiąsias šalis.

Pavyzdys

LEZ įmonės veikla – didmeninė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis. LEZ įmonė iš Lietuvos ir užsienio gamintojų nuosavybėn įsigytas prekes sandėliuoja šios zonos sandėliuose, pati atlieka kitas prekybai ir sandėliavimui būdingas operacijas (įsigytų prekių pakrovimo ir iškrovimo darbus, rūšiuoja, perpakuoja, suskirsto prekes į didesnes/mažesnes partijas ir pan.) ir parduoda užsienio ir Lietuvos rinkose.

LEZ įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės mokesčio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš tarptautinės prekybos (pardavimų užsienio rinkose).

1.2.2. teikiamų paslaugų, susijusių su 1.2.1 punkte vykdomomis veiklos rūšimis:

– zonoje pagamintų, apdirbtų, perdirbtų ar sandėliuojamų, taip pat zonoje vykdomai gamybai, apdirbimui ar perdirbimui reikalingų prekių transportavimo ir aptarnavimo,
 – statyba zonos teritorijoje, susijusi su 1.2.1 punkte vykdoma veikla,
 – kitų su 1.2.1 punkte vykdomomis veiklomis, t.y. zonoje vykdomos prekių gamybos, apdirbimo, perdirbimo, sandėliavimo veiklos, didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis, susijusių paslaugų.

3.2. ir (arba) teikiamų paslaugų, susijusių su 3.1 punkte minėtomis zonoje vykdomos veiklos rūšimis:

- zonoje pagamintų, apdirbtų, perdirbtų ar sandėliuojamų, taip pat zonoje vykdomai gamybai, apdirbimui ar perdirbimui reikalingų prekių transportavimo ir aptarnavimo,
- statybos zonos teritorijoje ir kitų su 3.1 punkte minėtomis veiklomis susijusių paslaugų.

PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkto lengvata taikoma tiek Laisvosios ekonominės zonos įmonėms, kurios teikia paslaugas, susijusias su jų pačių vykdoma PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodyta prekių gamybos, apdirbimo, perdirbimo, sandėliavimo veiklos, prekybos didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis veikla, tiek įmonėms, kurios teikia paslaugas kitoms Laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, kurios vykdo PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodytą veiklą.

Pavyzdžiai

1. Laisvosios ekonominės zonos LEZ įmonės veikla darbo drabužių nuoma, skalbimas, pristatymas klientams. Įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentų įmonės pajamų sudaro pajamos iš šių paslaugų, suteiktų kitoms Laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, kurios vykdo PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodytą veiklą.

Pavyzdys

2. Laisvosios ekonominės zonos LEZ įmonės veikla yra prekyba atsarginėmis detalėmis ir krovinio autotransporto aptarnavimas. Įmonė teikia paslaugas Laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, kitiems Lietuvos bei užsienio pirkėjams bei transporto įmonėms. Įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentų įmonės pajamų sudaro pajamos iš šių paslaugų, suteiktų kitoms Laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, kurios vykdo PMĮ 58 straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodytą veiklą.

3. LEZ įmonė teikia sandėlio (jo dalies) nuomos paslaugas kitoms laisvojoje ekonominėje zonoje įregistruotoms įmonėms, taip pat kitoms Lietuvos ir užsienio įmonėms. Ši įmonė teikia tik sandėlių nuomos paslaugas neprisiimdama atsakomybės už jai nuosavybės teise priklausančių sandėlių priežiūrą, teritorijos priežiūrą, neužtikrina palankių sąlygų sandėlių nuomos paslaugoms teikti, todėl jos paslaugos nelaikomos sandėliavimo paslaugomis. LEZ įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės pajamų sudaro pajamos iš sandėlio (jo dalies) nuomos paslaugų, suteiktų kitoms LEZ įmonėms, kurios vykdo PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte nurodytą veiklą, ir jei įmonė atitinka kitus PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte įtvirtintus reikalavimus mokesčio lengvatai taikyti.

1.2.3. Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymas (Žin., 1995, Nr. 59-1462, toliau – LEZPI) nustato laisvųjų ekonominių zonų steigimo, funkcionavimo ir likvidavimo Lietuvos Respublikoje tvarką bei sąlygas, taip pat laisvojoje ekonominėje zonoje veikiančių ūkio subjektų teisinį statusą. LEZPI 1 straipsnis numato, kad šio įstatymo tikslas yra sudaryti laisvojoje ekonominėje zonoje palankias mokesčių, muitų, valiutines ir finansines, teisines ir kitas lengvatines ūkinės komercinės veiklos sąlygas užsienio ir šalies ūkio subjektams steigti zonose tarptautinės prekybos, gamybos ir eksporto, finansų, mokslinę – techninę pažangą kuriančias ir diegiančias įmones bei organizacijas, skatinti užsienio investicijas, steigti naujas darbo vietas.

Pelno mokesčio lengvatos taikymas sietinas su LEZPI nustatytu laisvųjų ekonominių zonų steigimo tikslu. Todėl, jei įmonė vykdo didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis veiklą, pelno mokesčio lengvata taikoma tik tais atvejais, kai didmeninė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis atitinka LEZPI nustatytus laisvųjų ekonominių zonų steigimo tikslus, t.y. taikoma tik toms laisvos ekonominės zonos įmonėms, kurių pajamos iš tarptautinės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis sudaro ne mažiau kaip 75 procentus visų pajamų.

Tarptautinė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis suprantama kaip veikla, apimanti – iš užsienio pardavėjų ar iš Lietuvos pardavėjų įsigytų prekių (įskaitant laisvųjų ekonominių

zonų įmonių pagamintas prekes) pardavimą ne Lietuvos, o kitose Europos Sąjungos rinkose ar eksportą į trečiąsias šalis.

1 pavyzdys

Laisvosios ekonominės zonos (toliau – LEZ) įmonės veikla – didmeninė prekyba zonoje sandėliuojamomis prekėmis. LEZ įmonė iš Lietuvos ir užsienio gamintojų nuosavybėn įsigytas prekes sandėliuoja šios zonos sandėliuose, pati atlieka kitas prekybai ir sandėliavimui būdingas operacijas (išgytų prekių pakrovimo ir iškrovimo darbus, rūšiuoja, perpakuoja, suskirsto prekes į didesnes/mažesnes partijas ir pan.) ir parduoda užsienio ir Lietuvos rinkose.

LEZ įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentus įmonės mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš tarptautinės prekybos (pardavimų užsienio rinkose).

Kai laisvosios ekonominės zonos įmonė vykdo gamybos veiklą, tai PMI 58 straipsnio 16 d. 2 punkto lengvata taikoma, jei pajamos iš šios veiklos sudaro 75 procentus ir daugiau šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų.

Pakavimo, fasavimo ir pan. veiklos pagal EVRK nepriskiriamos gamybai, tačiau jų vykdymui reikalingi tam tikri specialūs technologiniai įrenginiai (specialios linijos ir t.t.). Todėl tokiai veiklai taikomos tos pačios nuostatos PMI 58 straipsnio 16 d. 2 punkto lengvatos taikymo atžvilgiu kaip ir gamybos veiklai. Tuo atveju, kai laisvosios ekonominės zonos įmonė atlieka produktų įpakavimą, fasavimą, pilstymą, apdirbimą, perdirbimą, tai PMI 58 straipsnio 16 d. 2 punkto straipsnio lengvata taikoma, jei pajamos iš šios veiklos sudaro 75 procentus ir daugiau šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų.

2 pavyzdys

Laisvosios ekonominės zonos įmonė įsigyja aliejų, sandėliuoja jį cisternose ir išpilsto į butelius bei parduoda kitoms įmonėms. Kitos veiklos ši įmonė nevykdo. Šiuo atveju įmonė gali naudotis pelno mokesčio lengvata, jei ne mažiau kaip 75 procentų įmonės pajamų sudaro pajamos už išpilstyto į butelius aliejaus pardavimą.

(papildyta pagal VMI prie FM 2011-08-30 raštą Nr. (18.9-31-1) R-8061)

1.3. laisvosios ekonominės zonos įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

4. Auditoriaus išvadoje nustatytas laisvosios ekonominės zonos įmonės kapitalo investicijos dydis turėtų būti įrašomas į **metinės finansinės atskaitomybės metinių finansinių ataskaitų** aiškinamąjį raštą (kaip reikšminga informacija, kuri nepateikta finansinės atskaitomybės finansinėse ataskaitose).

2.5. Lengvatos teikimo pradžia yra tas mokestinis laikotarpis, kurį yra įvykdytos visos 3 aukščiau minėtos sąlygos, t.y. kapitalo investicijos į įmonę pasiekia ne mažesnę kaip 1 milijono eurų sumą, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį. Laisvosios ekonominės zonos **LEZ** įmonė, kuriai taikoma šiame punkte nustatyta pelno mokesčio lengvata:

- 6 mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma buvo pasiekta, nemoka pelno mokesčio,

- kitais 10 mokestinių laikotarpių jai taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas.

3. Šio punkto nuostatos įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d. Tačiau kadangi pagal PMI nuostatas pelno mokesčio mokestinis laikotarpis yra mokestiniai metai, kurie sutampa su kalendoriniais metais, jeigu vietos mokesčių administratoriaus leidimu jis nenustatomas kitoks,

todėl šios nuostatos taikomos apskaičiuojant 2004 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

Pavyzdžiai

Pastaba. Visuose pateikiamuose pavyzdžiuose Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

1. Laisvojoje ekonominėje zonoje įmonė, kurioje buvo investuota užsienio kapitalo, įregistruota 1999 metais, ir tais metais kapitalo investicijos buvo pasiekusios 1 milijono eurų sumą. 2000–2004 metais, t.y. kiekvieną mokestinį laikotarpį atskirai, taip pat kapitalo investicijos yra ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų. Pažymėtina, kad 1999–2004 metais yra tenkinamos ir kitos 2 sąlygos, t.y. ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

Iki 2004 metų įmonė taikė pelno mokesčio lengvatą, t.y. 5 metus nuo įmonės įregistravimo dienos pelno mokesčio nemokėjo. Atsižvelgiant į naują PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkto redakciją, 6 mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį ši investicijų suma buvo pasiekta, įmonė atleidžiama nuo pelno mokesčio, o kitus 10 mokestinių laikotarpių taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas. Vadinasi, įmonė šia pelno mokesčio lengvata gali pasinaudoti tik likusį mokestinį laikotarpį, t.y. 2004 metais ji atleidžiama nuo pelno mokesčio, o 2005–2014 metais, apskaičiuojant pelno mokestį, gali būti taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas, jeigu kiekvieną iš šių mokestinių laikotarpių atskirai yra tenkinamos visos 3 sąlygos, t.y. kapitalo investicijos į įmonę yra ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

1. 2. Laisvojoje ekonominėje zonoje įmonė įregistruota 2003 metais (užsienio kapitalas investuotas į šią įmonę nebuvo). 2003 metais įmonė, apskaičiuojant apskaičiuodama pelno mokestį, taikė 80 procentų sumažintą pelno mokesčio tarifą (**pagal PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkto redakciją, galiojusią iki 2004 m. balandžio 30 d.**). 2004 metais kapitalo investicijos į įmonę pasiekė 1 milijono eurų sumą.

Vadinasi, 2004-2009 metais (nepriklausomai nuo to, ar kapitalo investicijos pasiekė 1 milijono eurų sumą iki 2004-05-01, ar po jos) įmonė atleidžiama nuo pelno mokesčio, o 2010-2019 metais apskaičiuojant pelno mokestį, gali būti taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas, jeigu, kiekvieną iš šių mokestinių laikotarpių atskirai, yra tenkinamos visos 3 sąlygos, t.y. kapitalo investicijos į įmonę yra ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

2.3. Įmonė laisvojoje ekonominėje zonoje įsiregistruoja 2006 m. balandžio 10 d. Kapitalo investicijos 1 milijono eurų sumą pasiekė iki šios datos. Įmonė tenkina ir kitas 2 sąlygas, t.y. ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės 2006 m. mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

Vadinasi, 2006-2011 metais įmonė **gali būti** atleidžiama nuo pelno mokesčio, o 2012-2021 metais apskaičiuojant pelno mokestį, gali būti taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas, jeigu kiekvieną iš šių mokestinių laikotarpių atskirai, yra tenkinamos visos 3 sąlygos, t.y. kapitalo investicijos į įmonę yra ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų, bei ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

6.4. Jei nepasibaigus šiame punkte nustatytam lengvatos taikymo terminui, kapitalo investicijų suma sumažėja ir nebesiekia 1 milijono eurų, lengvatos taikymas sustabdomas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicijos suma taip sumažėjo, ir gali būti atnaujintas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicija vėl pasiekia 1 milijoną eurų.

Kapitalo investicijų sumažėjimu gali būti laikomi tokie atvejai: ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto pardavimas, sugadinto turto nurašymas, pavogto turto nurašymas, lizingo sutarties nutraukimas ir turto grąžinimas ir pan. Kai investuotas turtas nudėvimas, ir šio turto vertė tampa mažesnė nei 1 milijonas eurų, tai nelaikoma kapitalo investicijų sumažėjimu.

Pažymėtina yra tai, kad mokestiniai laikotarpiai, kuriais ~~laisvosios ekonominės zonos~~ **LEZ** įmonė neturi teisės taikyti šią pelno mokesčio lengvatą, nėra įskaičiuojami į šiame PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte nustatytus 6 ir 10 pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius.

Lengvatos taikymo terminas yra atnaujinamas mokestinį laikotarpį tik tokiu atveju, kai įmonė atitinka visas 3 sąlygas – kapitalo investicijos ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

Pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

Laisvojoje ekonominėje zonoje įmonė įregistruota 2004 metais ir tais metais kapitalo investicijos pasiekė 1 milijono eurų sumą. 2005 metais kapitalo investicijos taip pat yra ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų ir 2004 – 2005 metais yra tenkinamos kitos 2 sąlygos, t.y. ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį. Tarkime, kad 2006 metais kapitalo investicijos sumažėja ir nebesiekia 1 milijono eurų, o 2008 metais kapitalo investicijos vėl pasiekia 1 milijono eurų sumą ir įmonė atitinka likusias 2 aukščiau minėtas sąlygas, t.y. ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.

Vadinasi, ~~laisvojoje ekonominėje zonoje~~ **LEZ** įregistruota įmonė 2004-2009 metais galėtų būti atleidžiama nuo pelno mokesčio, o 2010 – 2019 metais, apskaičiuojant pelno mokestį, ji galėtų taikyti 50 procentų sumažintą pelno mokesčio tarifą.

Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad 2006 mokestiniais metais kapitalo investicijos įmonėje sumažėjo ir nebesiekia 1 milijono eurų sumos, šį mokestinį laikotarpį lengvatos taikymas sustabdomas ir už 2006-2007 mokestinius metus, įmonė turi apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti pelno mokestį, taikydamą PMĮ 5 straipsnyje nustatytą pelno mokesčio tarifą.

Kadangi 2008 metais kapitalo investicijos į įmonę vėl pasiekia 1 milijoną eurų sumą ir įmonė atitinka kitas aukščiau minėtas 2 sąlygas, šį mokestinį laikotarpį lengvatos taikymas vėl atnaujinamas, ir likusiais lengvatos taikymo mokestiniais laikotarpiais, t.y. 2008 – 2011 metais, įmonė gali būti atleidžiama nuo pelno mokesčio, o 2012 – 2021 metais, apskaičiuojant pelno mokestį, gali būti taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas. ~~Pažymėtina tai, kad pagal naują PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkto redakciją pelno mokesčio lengvata yra taikoma tik tokiu atveju, kai įmonė, kiekvieną mokestinį laikotarpį atskirai, atitinka visas 3 sąlygas, – kapitalo investicijos ne mažesnės kaip 1 milijonas eurų, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės atitinkamo mokestinio laikotarpio pajamų sudaro pajamos iš nustatytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį.~~

7. Jeigu LEZ įmonės, kuri naudojosi pelno mokesčio lengvata, kuriuo nors mokestiniu laikotarpiu pajamos iš PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte nustatytos zonoje vykdomos veiklos sudarė mažiau kaip 75 procentus visų įmonės pajamų, lengvata netaikoma tą mokestinį laikotarpį, kurį įmonė neįvykdė šios sąlygos, ir gali būti vėl taikoma tą mokestinį

laikotarpį, kurį pajamos iš šiame punkte nustatytos zonoje vykdomos veiklos sudarys ne mažiau kaip 75 procentus visų įmonės pajamų. Tačiau šiuo atveju mokestiniai laikotarpiai, kuriais LEZ įmonė neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos yra įskaičiuojami į 6 ir 10 pelno mokesčio lengvatos taikymo mokestinius laikotarpius, t.y. lengvatos taikymo laikotarpis nėra sustabdomas. Už mokestinius laikotarpius, kuriais LEZ įmonė neturėjo teisės taikyti pelno mokesčio lengvatos, pelno mokestis apskaičiuojamas bendra PMĮ nustatyta tvarka, taikant PMĮ 5 straipsnyje nustatytą mokesčio tarifą.

Pavyzdys

Laisvoje ekonominėje zonoje 2010 metais įregistruotos įmonės kapitalo investicijos 2012 metais pasiekė 1 milijono eurų sumą, įmonė, ne mažiau kaip 75 procentus šios įmonės 2012 mokestinių metų pajamų sudarė pajamos iš PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte nurodytos zonoje vykdomos veiklos ir įmonė turėjo auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį. Visas šias sąlygas įmonė atitiko ir 2013 mokestiniais metais, todėl 2 metus taikė pelno mokesčio lengvatą. 2014 metais LEZ įmonės pajamos iš PMĮ 58 str. 16 d. 2 punkte nurodytos zonoje vykdomos veiklos nesudarė reikalaujamų 75 procentų visų įmonės pajamų, todėl LEZ įmonė už 2014 metus apskaičiavo ir sumokėjo į biudžetą pelno mokestį, taikydama PMĮ 5 straipsnyje nustatytą tarifą. Jeigu įmonė vėlesniais mokestiniais laikotarpiais atitiks visas 3 minėtas sąlygas, tai ji galės naudotis lengvata 2015-2017 mokestiniais metais, nemokėdama pelno mokesčio, o 2018-2027 mokestiniais metais, mokėdama 50 procentų sumažintą pelno mokestį.

8. Šioje dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata jokiais atvejais negali būti taikoma laisvose ekonominėse zonose įregistruotoms kredito įstaigoms ir draudimo įmonėms.

(pakeista ir išdėstyta naujai pagal VMI prie FM raštą Nr. 2007-03-21 Nr. (18.10-31-1)R-3312)